

Lars Sandahl Sørensens tale ved DI Topmødet

Taler

Lars Sandahl Sørensen
DI's adm. direktør

Dato

28. september 2023

Sted

Jyske Bank Boxen i Herning

Danmark er et fællesskab

Velkommen. Rigtig rigtig hjertelig velkommen!

Og hvor er det fuldstændigt forrygende at være her i det jyske for første gang på den her måde, hvor både humøret og ved vi også erhvervsvenligheden faktisk er helt i top.

Og særligt velkommen også til Hans Kongelige Højhed Kronprinsen, til Danmarks statsminister, til ministre, partiledere og medlemmer af Folketinget. Tak fordi I vil være med os alle sammen her i dag

Og så tror jeg lige jeg vil læse noget op som står på mit papir her, som jeg er sikker på ikke står på hverken statsministerens, ministrenes, partiledernes eller medlemmerne af Folketingets. Der står nemlig: Husk Lars at trække vejret og stå op.

Vi startede med at tage jer med til en havefest. Det var godt nok ikke helt tilfældigt. Fordi vi synes, det er et enestående billede på, hvad et fællesskab rent faktisk kan.

Man går altid derfra med mere, end man kom med.

Man kom måske med en flaske vin og et fad frikadeller. Og man går derfra med mæthed, beriget af samtaler og nye perspektiver. Og måske en ny ven.

Det er det magiske ved fællesskaber. Det er her, hvor 1 og 1 bliver mere end to, men faktisk kan blive 11.

Havefesten er også vores billede på det Danmark, som I her og dansk erhvervsliv har et umådeligt stort ansvar for.

Det Danmark som først landbruget, så industrien og så modige, visionære og energiske iværksættere gennem generationer har forfinet. Masser af danske private arbejdspladser, som hver dag finder nye løsninger, for at kunne konkurrere globalt.

Aldrig har vi stået stille. Altid har vi rykket os fremad. Og stræbt efter det højeste mål – også uden for Danmark.

Gennem arbejdsomhed, risikovillighed og kløgtighed.

Og med ansvarlighed og ambition indgår vi i den særlige – helt særlige - samfundskontrakt mellem det private og offentlige her i Danmark. Med erhvervslivet leverer vi vækst, udvikling og velstand i balance med samfundet omkring os. Og hvor de offentlige institutioner leverer fremtidens talenter, et stærkt sundhedsvæsen, tryghed og en tillidsfuld forvaltning. Når fællesskabet er allerbedst er det, der fungerer i de mange offentligt – private samarbejder og snitflader.

Her skaber vi i sandhed et stærkt fællesskab

Og jeg skal love for, at vi er blevet prøvet – også i de seneste år.

Dansk erhvervsliv holder ingen ude af teltet. Hvis du vil bidrage, er du mere end velkommen.

Vejrudsigten for festen – havefesten kan også variere. Solen kan skinne. Eller det kan se mørkt ud i horisonten.

Men selv når det styrtregner, som vi lige så før, klarer vi også det, når vi står sammen.

Om det er en pandemi, en global klimakrise eller en krig i Europa, så ruller vi ærmerne op.

Og når inflationen presser danskerne, så en storkonflikt rent faktisk truer, så tager vi ansvar.

Gang på gang viser vi, at 1 og 1 nærmere er 11 end to. Vi får summen til at blive lige meget mere end de enkelte dele hver for sig. Selv når det svært. Og det er fællesskabets magi.

Derfor er vi også et af verdens lykkeligste folk. Uden erhvervsliv ingen velstand. Uden velstand, ingen velfærd.

Uden velstand og velfærd, ingen offentlig-privat samfundskontrakt.

I 185 år har dansk erhvervsliv givet DI det kæmpe privilegium at være værter for havefester. Og for nyligt rundede vi hele 20.000 medlemmer. Aldrig har vi været så mange og så store i fællesskabet sammen.

Vi har også i de senere år forsøgt at flytte DI på en række områder. En ting der ikke har forandret sig endnu er vores visuelle udtryk og formsprog, måden vi præsenterer os selv på.

Det råder vi bod på nu, som nogen af jer måske allerede har opdaget og lagt mærke til. Nu kommer vores udtryk på omgangshøjde med, hvem vi er rent faktisk og den verden vi er en del af. Det vil i se meget mere til.

Men når vi nu er i verden og løfter vi blikket endnu mere end på os selv og ser ud i landskabet, så er Danmarks situation desværre betydeligt mere sårbar, end man umiddelbart skulle tro.

Eksemplerne er rent faktisk mange:

- Renterne er oppe, mens erhvervstilliden er på vej ned.
- Både i USA og i Kina sætter man tempoet op, mens investeringerne og produktionen i EU og Danmark er på vej ned.
- Den globale polarisering er på vej op, men EU's slagkraft og indflydelse er rent faktisk på vej ned.
- Mængden af regler og byrder er på vej op, mens væksten er nede.

Samtidig er EU og Danmark i en kompleks geopolitisk situation. Og der bliver rodet godt og grundigt rundt i venner og fjender. Sjældent har vi haft brug for flere venner. Sjældent har vi haft brug for at stå sammen mere sammen end nu.

Denne tid stiller store krav til os alle. Og vi er klar til at tage vores ansvar for fællesskabet. Det skal der ikke være tvivl om.

For eksempel er danske virksomheder helt fremme i at løse den grønne omstilling. Tager ansvar på alle niveauer, ude som hjemme.

Og eksempelvis meldte danske virksomheder sig klar til at hjælpe Ukraine allerede på dag et' af Ruslands angrebskrig. På dag to meldte danske virksomheder sig klar til at genopbygge Ukraine, hvilket statsministeren også er klar over, da du også har stået i spidsen for netop genopbygningen også fremadrettet og virksomhederne er klar.

Eksempelvis, og selvom det ikke var let, tog I et stort ansvar ved at sige ja til forårets overenskomster, der hjalp de danske lønmodtagere igennem en voldsom og pludselig inflation og vi undgik faktisk en storkonflikt.

I Danmark har vi meget store forventninger til det offentligt-private samarbejde og virksomhedernes ekstra indsats på stort set alle områder. Også udover at drive deres forretning. Der er forventninger til at man engagerer sig i klimadagsordenen, i sundhedsdagsordenen i digitaliseringsdagsordenen i bæredygtighedsdagsordenen, i uddannelsesdagsordenen, i forsvarsdagsordenen og jeg kunne næsten blive ved for at nævne nogle få.

Når der er mørke skyer i horisonten, løfter og løser virksomhederne et historisk stort samfundsansvar. Og gør det beredvilligt.

Det er jer, der har hentet mere international arbejdskraft til Danmark. Det er jer, der er lykkedes med at få danskerne til at blive længere på arbejdsmarkedet.

Det er jer ambitiøse danske virksomheder, der langt henad vejen også har været med til at skabe et stort overskud i statens finanser, som politikerne og fællesskabet nu kan prioritere i.

Det viser, at vi er der, når vi skal være der.

For Danmark er et fællesskab – og i hjertet af fællesskabet er virksomhederne.

I et fællesskab har alle noget med til havefesten. Det er en del af konceptet. Det gælder også politikerne – og naturligvis de politiske beslutningstagere.

For at erhvervslivet bedst kan bidrage til at løse samfundets problemer, har vi også brug for, at politikerne lytter til vores behov. Et par eksempler hvor utålmodigheden er pænt stor, kan jeg ikke undlade at ætte fokus på.

Eksempelvis har vi ventet i fire år på, at forsknings- og udviklingsfradraget blev permanent. Og det er ikke for sjovdet her, for vi har bedt om netop denne løsning længe. Danmarks vilkår for forskning og udvikling er langt langtefter de fleste EU-lande. Vi er et land, der vil leve af præcis det – leve af viden. Derfor må og håber vi også at få det løst nu.

Et andet sted, jeg ikke kan lade være at nævne, hvor vi er utålmodige, er på vegne af de mange mange tusinde familieejede virksomheder her i landet, som har taget risiko og bygget virksomheder igennem tiderne, er jeg bekymret ved udsigten til det markante kapitaldræn, der vil ske i de familieejede virksomheder med de nuværende regler for generationsskifte. Reglerne skaber rent faktisk stor usikkerhed for produktionsvirksomheder og arbejdspladser i tusindvis - og dermed for lokalmiljøer og hele samfundet.

Jeg ved, at regeringen er opmærksom på problemerne, og arbejder på at finde løsninger, men flere års uklarhed må rigtigt godt erstattes af rimelige løsninger, så der kan planlægges generationsskifte ud i fremtiden. Det haster!

Vi er også et af de lande med de højeste virksomhedsbeskatninger. Det kommer vi ikke udenom. Vi ser bl.a., at mange nye iværksættervirksomheder forlader Danmark, mens det er de ældre og velkendte virksomheder – og særligt en stor sektor - som trækker Danmarks vækst.

Derfor er det også vigtigt og derfor savner vi også en *reels* samtale om konkurrencevilkår. Vi er nødt til at stille os selv spørgsmålet om Danmark og ikke mindst EU har de rette vilkår for at starte og drive virksomhed – og for at nyinvestere, særligt med de kæmpe teknologispring vi ser netop nu.

Den gode nyhed er, at muligheden for netop den samtale er der nu. Vi har fået en bred regering, der vil løsninger frem for ideologiske positioneringer.

Det er en af grundene til, at DI er imponeret af denne regering – og galde for at samarbejde med regeringen.

Frem for hvad der er bedst for rød eller blå, tror og håber vi, at politikerne finder de brede kloge løsninger, der er bedst for Danmark. Også på langt sigt og ikke alene frem til det næste valg. Det ser vi heldigvis en rigtig god tendens til på en række områder – og det er virkeligt nødvendigt - og befriende. Tak for det!

Partierne på Christiansborg kan have sine helt legitime egne grunde til at være med i regeringen eller stå udenfor.

Jeg må dog udtrykke en vis beundring for dem, der fandt sammen. Men også for dem, som med regeringen kan finde de langsigtede og kloge løsninger, som er bedst for Danmark og meget gerne på tværs af politiske partier.

Indrømmet: Det er som om et par enkelte vælgere ikke har set helt den samme beundring som mig – endnu, men mon ikke det kommer, når resultaterne kommer?

Der er i denne tid virkeligt behov for politisk langsigtet ansvarlig handlekraft og regeringsgrundlaget anerkender på flere områder erhvervslivets problemer. Ikke uden tidsler – for eksempel ved den temmelig forvirrede og forvridende top-top-top skat, regeringen vil indføre. Og ej heller politikernes brud med den danske model, hvor det normalt er arbejdsmarkedets parter, der fastsætter lønninger. Det fortjener ikke stor ros i vores optik. Men det på trods, er det et regeringsgrundlag der bl.a. har konkrete ambitioner om, at reelt hæve arbejdsudbuddet.

Og jo, det er både fornuftigt, klogt og retfærdigt at sikre virksomhederne rigtigt gode og ordentlige vilkår.

For Danmark er et fællesskab – og i hjertet af fællesskabet er virksomhederne.

Og så skal vi udvikle fællesskabet og sikre vores velstand. Vi får brug for langt flere kolleger i arbejdsfællesskabet. Vi har talt om mangel på arbejdskraft så længe, at det næsten er trættende. Jeg bliver næsten træt af at nævne det selv. Men vi skal løse det. Ellers siver luften ganske enkelt stille ud af dækkene af vores velstand.

- For alle vil have tempoet i den grønne omstilling op, men antallet af faglærte er rent faktisk på vej ned.

- Alle vil have kvaliteten af velfærden op, men forandringer i den offentlige sektor tales somme tider ned.

- Antallet af tilbagetrækningsordninger er gået op, mens mulighederne for at finde kvalificeret arbejdskraft i Danmark og i udlandet er på vej ned.

Det hænger ikke sammen. Heller ikke de mange unge som stadig står uden for fællesskabet. Det skal vi gøre noget ved.

Hvis politikerne ikke vil tage flere beslutninger om at lade danskerne arbejde mere og længere, er vi nødt til at finde nye redskaber frem – og det haster virkelig.

Vi er nødt til at bruge den samlede danske arbejdskraft endnu bedre -meget bedre – og finde løsninger til det. Og samtidigt få mere lempelige regler for international arbejdskraft. Det har vi også en dialog om.

En anden del af løsningen er også, at vi erstatter parolen om ”velfærd eller skattelettelse” med ”velfærd og skattelettelse” og ”velfærd *kræver* skattelettelse”.

For skat er nu engang et af væsentlige redskaber for at få flere til at arbejde mere og give dem motivet til det.

Uden mere arbejdskraft svigter vi ganske enkelt Danmark og alt det vi vil med vores land.

For Danmark er et fællesskab – og i hjertet af fællesskabet er virksomhederne.

Til slut vil jeg gerne tage jer med tilbage til havefesten. Som I fik et glimt af fra start.

Og ikke mindst alt det vi kan sammen, når alle bidrager, og 1+1 faktisk giver 11

Jeg sidder dagligt med en nærmest berusende følelse af stolthed over, hvad vi i Danmark kan og virksomhederne lykkes med hver eneste dag.

Det overgår gang på gang min vildeste fantasi.

I har modet til udvikle og benytte helt nye og epokegørende teknologier i konkurrence med hele verden. Oven i købet så godt, at verden på rigtigt mange områder kommer hertil for at se, hvad vi har fundet på.

I har hjertet og kræfterne til at prioritere rigtigt mange bæredygtighedsmål, globalt og lokalt. Arbejde med mangfoldighed og vores unges trivsel, bare for at nævne nogle få.

I har styrken til at sikre reelle løsninger inden for den grønne omstilling, som kun kan udvikles og bygges af jer virksomheder.

Er vi i mål som erhvervsliv eller samfund? Nej, selvom vi står virkeligt stærkt, så er vi ikke helt i mål på en række områder. Men står vi sammen om at bidrage alle sammen, så kan vi skabe noget stort og helt særligt.

Ligesom til Havefesten.

For Danmark er et fællesskab – og i hjertet af fællesskabet er virksomhederne.

Tusind tak for ordet. Hav et fremragende topmøde her i hjertet af Herning.

Giv jer selv en kæmpestor hånd!

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Beretningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lars-sandahl-sorensens-tale-ved-di-topmodet>